

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/88/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712221059
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6712221059.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu S.. Z. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. mieru XXXX/X, XXX XX O., zastúpeného JUDr. Ing. Mgr. Lenkou Pacalajovou Kováčovou, advokátkou so sídlom Sládkovičova 94, 974 05 Banská Bystrica, proti žalovanej S.. N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. I. XXXX/XX, XXX XX X., zastúpenej Advokátskou kanceláriou ABELOVSKÝ - PETRUŇO, so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 8C/362/2012-279 zo dňa 16.04.2018, v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 8C/362/2012-318 zo dňa 20. februára 2019 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že
z bezpodielového spoluvlastníctva manželov do vlastníctva žalobcu pripadajú peňažné prostriedky v sume 463,43 eur, nachádzajúce sa na bežnom účte vedenom na meno žalobcu vo VÚB banke, a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX a do výlučného vlastníctva žalovanej peňažné prostriedky v sume 477,95 eur, nachádzajúce sa na bežnom účte vedenom na meno žalovanej v UniCredit bank Czech Republic and Slovakia, a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX a suma 4.600,- eur získaná predajom osobného motorového vozidla zn. Renault Espace 1.9 dCi, EČV: DT XXX AP.
Žalovaná j e p o v i n n á vyplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielov čiastku 6.266,63 eur v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadna strana sporu nemá nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 16.04.2018 (v poradí druhým) vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal peňažné prostriedky v sume 463,43 eur, ktoré sa nachádzali na bežnom účte žalobcu vedenom vo VÚB banke, a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX ku dňu 17.12.2009 (prvý výrok), do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal peňažné prostriedky v sume 477,95 eur, ktoré sa nachádzali na bežnom účte žalobkyne vedenom v UniCredit bank Czech Republic and Slovakia, a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX ku dňu 17.12.2009 (druhý výrok), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielu sumu vo výške 7.904,25 eur spolu s 11 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.813,11 eur od 15.12.2009 do zaplatenia do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (tretí výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (štvrtý výrok). Uznesením zo dňa 20. februára 2019 súd prvej inštancie opravil druhý výrok rozsudku č. k. 8C/362/2012-279 zo dňa 16.04.2018 tak, že z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej prikazuje do výlučného vlastníctva žalovanej peňažné prostriedky v sume 477,95 eur, ktoré sa nachádzali na bežnom účte žalovanej vedenom v UniCredit bank Czech Republic and Slovakia, a. s., číslo účtu:

XXXXXXXXXXXX/XXXX ku dňu 17.12.2009. Súd prvej inštancie vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 8C/362/2012-187 zo dňa 11.05.2016, ktorý bol zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/376/2016-223 zo dňa 30.11.2016.

1.1 Z dôvodov rozsudku okresného súdu vyplýva, že strany sporu uzatvorili manželstvo dňa 28.09.2002, rozvedené bolo rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/80/2009-94, právoplatným 17.12.2009. Okresný súd konštatoval, že žaloba bola podaná dňa 14.12.2012, t. j. v 3-ročnej lehote odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva v zmysle § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Počas súdneho konania sa strany sporu dohodli, že v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“) má byť vyporiadané osobné motorové vozidlo zn. Renault Espace 1.9 dCi, EČV: DT XXX AP, hodnota podniku, ktorý patril žalovanej, finančné prostriedky na účte číslo XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom vo VÚB, a. s. na meno žalobcu, finančné prostriedky týkajúce sa životného poistenia žalobcu zo zmluvy o životnom poistení „Individuálne životné poistenie“ číslo XXXXXXX. Žalobca požadoval aj vyporiadanie nákladov vynaložených na externé štúdium žalovanej a navrhol, aby jej súd uložil povinnosť zaplatiť 11.806,85 eur. Strany súhlasili so všeobecnou hodnotou 600,- eur majetku podnikateľského subjektu S.. N. G., IČO: 43 624 677 v zmysle záverov znaleckého posudku. Dohodli sa, že na bežnom účte žalobcu vedenom vo VÚB, a. s., ku dňu zániku manželstva má byť vyporiadaná suma 467,43 eur a suma 2.307,48 eur na základe životnej poisťky žalobcu v spoločnosti Amslico AIG life.

1.2 Okresný súd uviedol, že žalobca žiadal vyporiadať hodnotu motorového vozidla zn. Renault Espace 1.9 dCi, EČV: DT XXX AP za sumu 400.000,- Sk, na ktoré si účastníci požičali financie od brata žalobcu, veci vložené do podnikania žalovanej, mínusový zostatok na spoločnom účte vo výške 90.000,- Sk, ktorý bol po zániku manželstva v celosti vyrovnaný. Žalovaná v rámci svojho podania zo dňa 20.05.2013 žiadala vyporiadať hnuťelné veci, finančné prostriedky vynaložené na investičné životné poistenie žalobcu vo výške 2.307,48 eur (platby poisťného). K prostriedkom na spoločnom účte strán sporu, na ktorý poukázal žalobca okresný súd uviedol, že žalobca nepreukázal existenciu takéhoto účtu, nijako ho neoznačil a neprodukoval žiadne dôkazy. Pri hnuťelných veciach, na ktoré poukázala žalovaná okresný súd konštatoval, že strany sporu na pojednávaní konanom dňa 03.02.2016 prostredníctvom svojich právnych zástupcov nežiadali o ich vyporiadanie. Právny zástupca žalovanej navrhol, aby sa k vyporiadaniu pristúpilo len vo všeobecnej hodnote podniku s cenou 600,- eur, taktiež motorového vozidla, sumy na účte vo VÚB na meno žalobcu a sumy, ktorá sa vynakladala na poistenie. Súd prvej inštancie mal za to, že sporové strany uzatvorili dohodu o vyporiadaní vecí, ktoré nepoňal do vecí, ktoré sa majú vyporiadať v tomto súdnom konaní.

1.3 Súd prvej inštancie za veci, ktoré sa majú vyporiadať v rámci tohto konania označil hodnotu majetku podnikateľského subjektu S.. N. G., IČO: 43 624 677, sumu získanú za predaj motorového vozidla zn. Renault Espace 1.9 dCi, EČV: DT XXX AP, finančné prostriedky na účte vedenom na meno žalobcu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX vo VÚB, a. s., platby poisťného životného poistenia žalobcu zo zmluvy o životnom poistení „Individuálne životné poistenie“ č. XXXXXXX v spoločnosti Amslico AIG life a náklady žalovanej spojené so štúdiom na Filologickej fakulte UMB v Banskej Bystrici. Po zrušujúcom uznesení krajského súdu právny zástupca žalobcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 03.04.2017 žiadal, aby bol predmetom vyporiadania aj záväzok žalobcu titulom pôžičky zo dňa 14.01.2008, z ktorého boli získané finančné prostriedky vo výške 400.000,-Sk použité na kúpu motorového vozidla. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/2/2016-115 zo dňa 12.01.2017, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť istinu 9.958,17 eur s 11% ročným úrokom z omeškania od 15.12.2009 a keďže táto bola použitá na kúpu osobného motorového vozidla Renault Espace, žalobcovi prináleží pozitívna kompenzácia vo výške 4.979,08 eur spolu aj s 11 % úrokom z omeškania. Za predmet vyporiadania označil aj peňažné prostriedky uložené na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedenom v UniCredit bank a.s., o ktorom sa žalobca dozvedel v konaní Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17C/2/2016.

1.4 Vychádzajúc z § 143, § 145 ods. 1, 2, § 149 ods. 1 - 3, § 150 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov uviedol:

1.4.1 Strany sporu sa aj v zmysle znaleckého posudku č. 124/2015 vypracovaného spoločnosťou ZNALEX, s. r. o., zhodli na hodnote podniku podnikateľského subjektu S.. N. G., IČO: 43 624 677 vo výške 600,- eur.

1.4.2 Medzi stranami sporu nebolo sporné, že motorové vozidlo zn. Renault Espace 1.9 dCi, EČV: DT XXX AP patrí do BSM, ale (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, pozn. odvolacieho súdu) už nebolo vo vlastníctve bývalých manželov. Žalovaná za jeho predaj zo dňa 15.11.2010 obdržala sumu 4.800,- eur, pričom predajcovi zaplatila 200,- eur, takže čistá suma, za ktorú bolo vozidlo predané bola 4.600,- eur. Okresný súd odkázal na záver odvolacieho súdu, podľa ktorého sa žalobca nedomáhal relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorou bolo predmetné motorové vozidlo predané a v súčasnosti sa s úspechom dovolať neplatnosti tohto právneho úkonu už nemôže. Kúpna zmluva je platnou a uvedené

vozidlo nie je možné zaradiť do masy BSM ako vec, ale do masy BSM je možné zaradiť len takto získanú sumu.

1.4.3 Ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvoze manželstva 17.12.2009 boli na účte vedenom vo VÚB, a. s. na meno žalobcu, číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX finančné prostriedky vo výške 463,43 eur a na účte vedenom na meno žalovanej v UniCredit bank a.s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXX vo výške 477,95 eur.

1.4.4 K vyporiadaniu finančných prostriedkov v prípade životného poistenia spoločnosti Amslico AIG life okresný súd uviedol, že jeho úlohou v zmysle zrušujúceho uznesenia krajského súdu bolo vyporiadať sa s tým, či sa vyporiada plnenie, ktoré bolo realizované z tejto zmluvy resp. či ide o vyporiadanie jednotlivých platieb poistného, kedy boli vynaložené, za aké obdobie a či boli plnené zo spoločných finančných prostriedkov. Okresný súd na základe nespochybných tvrdení strán sporu konštatoval, že v rámci životnej poisťky sa vyporiadajú jednotlivé platby poistného, ktoré boli poukazované zo spoločných prostriedkov, nie z výlučného majetku žalobcu. Preto sa strany sporu dohodli, že v rámci vyporiadania životnej poisťky sa za cenu vyporiadania berie suma 2.307,48 Eur, predstavujúca platby poistného.

1.4.5 Okresný súd zahrnul do masy BSM aj finančný záväzok z pôžičky medzi F. K. G., nar. XX.XX.XXXX a žalobcom zo dňa 14.01.2008. Jej predmetom bola suma 400.000,- Sk (13.277,56 eur), z ktorej ku dňu rozvodu t. j. 17.12.2009 bola zaplatená časť vo výške 3.300,- eur. Žalobca sa súdu doručeným dňa 03.04.2017 domáhal, aby žalovaná mala povinnosť zaplatiť z tejto pôžičky sumu 4.979,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 11 % ročne od 15.12.2009 do rozhodnutia vo veci samej. Z tejto pôžičky bolo zakúpené motorové vozidlo zn. Renault Espace 1.9 dCi. Toto motorové vozidlo patrí do BSM, preto podľa okresného súdu aj náklady na jeho zakúpenie musia znášať obidve strany sporu. Žalobca vynaložil zo svojho majetku (z požičanej sumy 400.000,- Sk) na kúpu vozidla peniaze, preto mu má polovicu zaplatiť žalovaná. Podľa Veľkého komentára k Občianskemu zákonníku 1, Nakladateľství C.H.Beck strana 1053 v prípade právnych úkonov, ktoré majú za následok vznik, zmenu alebo zánik pohľadávky či záväzku nejde o úkony týkajúce sa spoločných vecí, pretože pohľadávky a záväzky nie sú predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov, hoci pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva sa vykonáva aj ich vyporiadanie. Na strane 1054 je uvedené, že súdna prax judikovala, že v prípade uzavretia zmluvy o pôžičke nejde o vybavovanie záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí, na jej platnosť preto nie je potrebný súhlas druhého manžela ani vtedy, ak nepôjde o bežnú záležitosť. Uzavretím zmluvy o pôžičke iba jedným z manželov nevzniká spoločný záväzok manželov, ale iba individuálny záväzok tohto manžela. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČSSR sp. zn. 4Cz 10/1996, R 46/1966 pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva nemožno ponechať stranou ani pohľadávky a dlhy, ktoré vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Podľa zhodnotenia Najvyššieho súdu ČSSR z 03.02.1972 sp. zn. Cpj 86/1971, R 42/1972 Občiansky zákonník výslovne nemá ustanovenie o tom, ako majú byť vyporiadané pohľadávky a dlhy manželov, ktoré sú spojené s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom a vznikli za jeho trvania. Tieto pohľadávky a dlhy totiž podľa ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takže sa na ne nevzťahujú ani ustanovenia § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). K úrokom z omeškania okresný súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 23.04.2008 sp. zn. 22Cdo 1151/2007 podľa ktorého ak sa stal predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov neuhradený dlh účastníkov, súd vyporiada nielen splatnú časť dlhu (vrátane úrokov odo dňa zániku bezpodielového spoluvlastníctva) do dňa rozhodnutia, ale aj príslušenstvo - úroky, ktoré k dlhu prirastú až v budúcnosti. Ak každý z manželov vynaloží na spoločný majetok peňažné prostriedky z pôžičiek uzavretých každým z nich samostatne, treba ich vyporiadať ako vnos vynaložený každým z nich na spoločný majetok, keďže § 150 Občianskeho zákonníka upravujúci vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva ustanovuje, že každý z manželov je pri vyporiadaní oprávnený požadovať, aby mu bolo uhradené čo zo svojho vynaložil na svoj majetok. Na základe toho sa vyporiadanie záväzku resp. pohľadávky len jedného z manželov, ktorá sa použila na kúpu spoločnej veci patriacej do BSM vykonáva ako vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, čo znamená, že v rámci tohto musia byť tieto položky aj vyporiadané. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 17C/2/2016-115 bola žalovanému 1. S.. Z. G. uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi F. K. G. istinu vo výške 9.958,17 eur. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal zaplata sumy 9.958,17 eur aj s 11 % úrokom z omeškania od 15.12.2009 od žalovaných 1. a 2. z dôvodu, že ako veriteľ uzatvoril dňa 14.01.2008 so žalovaným 1. a žalovanou 2. ako dlžníkmi zmluvu o pôžičke, ktorej predmetom bolo požičanie sumy 400.000,- Sk. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 16Co/147/2017-152 rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej bol napadnutý odvolaním, potvrdil. Krajský súd uviedol, že uzavretím pôžičky len jedným z manželov nevznikol spoločný záväzok manželov, pretože nešlo o vybavovanie záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí a z tohto dôvodu k takémuto právnomu úkonu nebol potrebný súhlas žalovanej 2. (viď

rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 99/2009). Predmetná zmluva o pôžičke nepredstavuje dispozíciu so spoločnými finančnými prostriedkami žalovaného a žalovanej, keďže touto zmluvou mali byť finančné prostriedky získané iba do BSM. Zo zmluvy o pôžičke je tak zaviazaný iba žalovaný 1. Touto zmluvou o pôžičke sú peniaze, ktoré boli na základe zmluvy o pôžičke v hotovosti vyplatené žalovanému 1. nadobudnuté do BSM. Z takejto zmluvy je zaviazaný len ten z manželov, ktorý ju uzavrel ako dlžník. Okresný súd uviedol, že finančné prostriedky z predmetnej pôžičky, za časť ktorých v sume 390.000,- Sk bolo zakúpené motorové vozidlo Renault Espace musí v rámci vyporiadania BSM zohľadniť tak, že polovicu z tejto sumy je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi z toho dôvodu, že tieto finančné prostriedky boli vynaložené na vec patriacu do BSM. Okresný súd zo sumy pôžičky od brata žalobcu F. K. G. do BSM zahrnul len sumu 390.000,- Sk (12.945,63 eur), za ktoré bolo zakúpené predmetné motorové vozidlo, nakoľko nebolo preukázané či suma 10.000,- Sk bola použitá na spoločný majetok bývalých manželov, resp. akým iným spôsobom. Z predmetnej čiastky 390.000,- Sk okresný súd odpočítal aj sumu 100.000,- Sk, zaplatenú ešte počas manželstva, preto je potrebné vyporiadať sumu 290.000,- Sk t. j. sumu 9.626,23 eur spolu aj s 11 % úrokom z omeškania od 15.12.2009 do zaplatenia.

1.4.6 Pri nákladoch na externé štúdium žalovanej na Filologickej fakulte UMB v Banskej Bystrici súd prvej inštancie vychádzal z bodu 16 zrušujúceho uznesenia krajského súdu, podľa ktorého každý z manželov je povinný nahradiť čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Úhrada za externé vysokoškolské štúdium predstavovala plnenie záväzku žalovanej, nie záväzku obidvoch manželov. Pri posudzovaní povinnosti žalovanej nahradiť tieto platby je potom potrebné postupovať analogicky ako v prípade plnenia iných záväzkov jedného z manželov zo spoločných prostriedkov patriacich do BSM. Nakladanie s peňažnými prostriedkami je zaobchádzanie s vecami, pri ktorých treba v zmysle § 145 ods. 1 OZ rozlišovať, či ide o bežné záležitosti alebo o ostatné. Podľa uznesenia krajského súdu okresný súd neobjasnil či, vychádzajúc z konkrétnych okolností prípadu (zabezpečovanie príjmu rodiny každým z manželov a dôvody prečo sa prípadne jeden z nich na ňom v rozhodnom období nepodieľal, výška príjmov a výdavkov rodiny, podiel manželov na zabezpečovaní potrieb domácnosti a starostlivosti o maloleté dieťa, výška a členenie poplatkov za externé štúdium - či medzi tieto patria aj výdavky na stravu, učebné pomôcky a školské potreby, cestovné, alebo ide len o príspevok platený vysokej škole) bola úhrada nákladov na externé štúdium žalovanej záležitosťou bežnou, nevyžadujúcou súhlas manžela alebo ostatnou vecou, kde bol tento súhlas potrebný. Záleží od konkrétnych pomerov strán sporu či pravidelné vynakladanie v rozsudku súdu prvej inštancie bližšie neuvedenej sumy na úhradu poplatkov počas vysokoškolského štúdia žalovanej bolo v pomeroch rodiny žalobcu a žalovanej bežnou záležitosťou, alebo nešlo o bežnú záležitosť. Ak išlo o bežnú záležitosť, bola tým naplnená spotrebná funkcia bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ak nešlo o záležitosť bežnú, je potrebné zisťovať či žalovaná takto postupovala s vedomím a so súhlasom svojho vtedajšieho manžela. Predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú aj záväzky, ktoré vzniknú niektorému z manželov alebo obom spoločne za trvania manželstva s výnimkou záväzkov týkajúcich sa majetku, ktorý náleží výhradne jednému z nich a záväzkov, ktorých rozsah presahuje mieru primeranú majetkovým pomerom manželov, ktoré prevzal jeden z nich bez súhlasu druhého. Samotná právna úprava umožňuje každému manželovi brať na seba záväzky bez súhlasu (a dokonca aj bez vedomia) druhého manžela. Len po dôkladnom a potrebnom vypočutí strán sporu môže okresný súd ustáliť opodstatnenosť tejto požiadavky žalobcu. Okresný súd poukázal na písomné vyjadrenie právneho zástupcu žalovanej doručené dňa 17.02.2017, podľa ktorého žalovaná zaplatila v letnom semestri 2002/2003 sumu 10.000,- Sk, v zimnom semestri 2003/2004 sumu 10.000,- Sk, v letnom semestri 2003/2004 sumu 8.000,- Sk, v zimnom semestri 2004/2005 sumu 8.000,- Sk a v letnom semestri 2004/2005 sumu 8.000,- Sk. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní konanom dňa 19.04.2017 súhlasil s vyčíslením nákladov na štúdium v zmysle predmetného vyjadrenia. Vyporiadania BSM sa týkajú len sumy za externé štúdium, ktoré boli platené po uzavretí manželstva t. j. po 28.09.2002. Úhradu nákladov za externé štúdium súd prvej inštancie nepovažoval za bežnú záležitosť, ale za ostatnú vec, na ktorú bol potrebný súhlas druhého manžela. Tieto platby boli totiž platené v tisícoch výlučne na štúdium bez ubytovania, stravy, dopravy a iných nákladov a neboli preukázané príjmy manželov umožňujúce považovať platenie takýchto súm za bežnú záležitosť. V rámci vyporiadania BSM bolo potom potrebné zahrnúť aj sumu vynaloženú na externé štúdium žalovanej, ktoré predstavuje majetkovú hodnotu; vyporiadať sa majú finančné prostriedky, ktoré boli v rámci externého štúdia zaplatené - suma v celkovej výške 44.000,- Sk (1.460,53 eur). K obrane právnej zástupkyne žalovanej, že nebolo preukázané či za externé štúdium bolo platené zo spoločných prostriedkov okresný súd uviedol, že dôkaznú povinnosť na preukázanie platby tejto sumy z výlučných finančných prostriedkov žalovanej niesla žalovaná, ktorá neprodukovala žiaden dôkaz.

1.5 K obrane žalovanej spočívajúcej v tvrdení, že súd prvej inštancie môže vyporiadať iba tie veci, ktoré boli na vyporiadanie navrhnuté v 3-ročnej lehote odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva

(rozhodnutia NS ČR sp. zn. 22Cdo 2674/2012, 22Cdo 1785/2014 a rozsudok NS SR sp. zn. 22Cdo 999/2006 zo dňa 09.11.2006) súd prvej inštancie uviedol, že zákon jednoznačne stanovuje povinnosť podať návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v lehote do 3 rokov od zániku manželstva. Právna úprava neustanovuje, že ak návrh neobsahuje niektoré položky v rámci vyporiadania BSM, na tieto nie je možné po uplynutí 3-ročnej lehoty od rozvodu manželstva prihladať.

1.6 Okresný súd vyčíslil celkové finančné vyporiadanie na vyrovnanie podielu žalobcu sumou 7.904,25 eur. Žalobcovi prikázal do vlastníctva peňažné prostriedky v sume 463,63 eur, ktoré sa nachádzali na bežnom účte žalobcu vedenom vo VÚB banke a.s. ku dňu 17.12.2009, z ktorých je povinný zaplatiť žalovanej 1, t. j. 231,71 eur. Zo životného poistenia vedeného v spoločnosti Amslico AIG life sa vyporiadava 2.307,48 eur, z ktorých je polovica pripadajúca žalovanej vo výške 1.153,74 eur. Súčet uvedených dvoch súm je 1.385,45 eur. Žalovanej boli prikázané peňažné prostriedky 477,95 eur vedené na účte v UniCredit bank Czech Republic and Slovakia a.s., z ktorých je povinná vyplatiť žalobcovi sumu 238,97 eur. Z hodnoty podniku je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi 300,- eur (1/2 zo 600,- eur), z nákladov vynaložených na externé štúdium 730,11 eur (1 z 1.460,53 eur), z čiastky získanej predajom motorového vozidla (4.600,- eur) sumu 2.300,- eur, ktorá predstavuje 1-icu sumy, za ktorú bolo predané motorové vozidlo v sume 4.600,- Eur. Žalovaná má tiež žalobcovi zaplatiť sumu 4.813,11 eur spolu s 11 % úrokom z omeškania od 15.12.2009 do zaplatenia predstavujúcu polovicu z pôžičky uzatvorenej medzi žalobcom a jeho bratom po odrátaní sumy 10.000,- Sk, nakoľko si žalobca celkove požičal 400.000,- Sk, ale osobné motorové vozidlo bolo kúpené 390.000,- Sk, z ktorých je potrebné odrátať 100.000,- Sk zaplatených počas manželstva. Na vyrovnanie podielu je potom suma vo výške 290.000,- Sk čo predstavuje 9.626,23 eur, z ktorých má žalovaná zaplatiť žalobcovi polovicu spolu s 11 % úrokom z omeškania od 15.12.2009 až do zaplatenia. Žalovaná má potom vyplatiť žalobcovi sumu 9.289,70 eur. Po odpočte sumy 1.385,45 eur, ktorú mal žalobca zaplatiť žalovanej, od sumy 9.289,70 Eur, ktorú má zaplatiť žalovaná žalobcovi je rozdiel 7.904,25 eur, ktoré má žalovaná žalobcovi vyplatiť žalobcovi spolu aj s úrokom vo výške 11 % zo sumy 4.813,11 eur od 15.12.2009.

1.7 O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) zdôrazniac, že ide o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a okresný súd má za to, že sú to dôvody hodné osobitné zreteľa, pre ktoré žiadnemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania.

2. Proti druhému a tretiemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f), h) C. s. p. navrhnuć, aby odvolací súd s poukazom na § 388 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu peňažné prostriedky 463,43 eur na bežnom účte vedenom vo VÚB, a. s., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX k 17.12.2009 a uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1.212,54 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná uviedla, že súhlasí s vyporiadáním osobného motorového vozidla, podniku, zostatku na účte vednom vo VÚB a životnej poistky Amslico AIG life súdom prvej inštancie.

2.1 Žalovaná nesúhlasila s vyporiadáním zostatku na účte vedenom v UniCredit bank Czech Republic and Slovakia, číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, výdavkov na externé štúdium na vysokej škole a pôžičky žalobcu zo 14.01.2008. Namietla ich zaradenie do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov po uplynutí zákonnej lehoty 3 rokov plynúcej odo dňa zániku BSM (17.12.2009). Konkrétne žalobca navrhol zahrnúť výdavky na externé štúdium na vysokej škole písomným podaním z 11.03.2016, zostatok na účte vedenom v UniCredit bank Czech Republic and Slovakia podaním z 28.03.2017 a pôžičku žalobcu na pojednávaní konanom 15.03.2017. Neakceptovanie vznesenej námietky preklúzie súdom prvej inštancie označila za rozpor s ustanovením § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a § 216 C. s. p., teda za vadu, ktorá má za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/9/2015 zo 16.06.2015 a rozsudky NS ČR sp. zn. 22Cdo 1785/2014 z 29.04.2015, sp. zn. 22Cdo 2674/2012 z 25.02.2014, 22Cdo 183/2008 z 03.12.2009. Vzhľadom na skutočnosť, že slovenské súdy svoje rozhodnutia opierajú aj o rozhodovaciu prax českých súdov vytkla súdu prvej inštancie, že nevysvetlil a nezdôvodnil svoj odklon od ustálenej rozhodovacej praxe súdov.

2.2 Vo vzťahu k výdavkom na externé štúdium na vysokej škole a pôžičke žalobcu zo 14.01.2008 žalovaná (ďalej aj „odvolateľka“) uviedla, že nemali byť zahrnuté do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Výdavky na jej externé štúdium na vysokej škole (kde študovala od 01.09.2000 do 09.09.2005) označila za bežnú záležitosť, ktorou bola napíňaná spotrebná funkcia BSM v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V podmienkach ich rodiny nebolo štúdium na vysokej škole nič, čo by sa vymykalo obvyklým pomerom (žalobca aj ostatní členovia rodiny boli vysokoškolsky vzdelaní). Na vysokej študovala s vedomím a súhlasom žalobcu, preto nešlo o náklady, ktorými by sa bola obohatila výlučne ona na úkor spoločného majetku. Štúdium na vysokej škole síce slúžilo výlučne

pre zvýšenie jej vzdelania, ktoré však vo svojich dôsledkoch bolo na prospech nielen žalovanej, ale aj žalobcu a celej rodiny (dosiahla možnosť dosahovať zvýšené príjmy prirastajúce do masy BSM). „Investícia“ do jej vzdelania slúžila síce na jej zárobkovú činnosť, zároveň rozmnožovala spoločný majetok (t. č. bývalých) manželov. Namietla tiež, že pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané, že štúdiom na vysokej škole bolo počas manželstva skutočne financované (výlučne) zo spoločných prostriedkov patriacich do BSM.

2.3 Nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že finančné prostriedky získané žalobcom pôžičkou od veriteľa F. K. G. vo výške 13.277,56 eur (400.000,- Sk) predstavujú vnos žalobcu do spoločného majetku patriaceho do BSM. Vnosom sa rozumejú finančné prostriedky tvoriace oddelený majetok manžela, ktorý takéto prostriedky použije na spoločný majetok. Finančné prostriedky poskytnuté iba jednému z manželov patria do BSM, ale nevzniká spoločný záväzok manželov. Nemožno ich preto vyporiadať v zmysle zásady „čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok“. Finančné prostriedky z tejto pôžičky boli počas trvania BSM spotrebované. Väčšia časť z nich bola použitá na kúpu osobného motorového vozidla Renault Espace a zvyšok sa pravdepodobne spotreboval na uspokojenie bežných potrieb rodiny. Predmetom vyporiadania BSM sa potom nestali tieto finančné prostriedky, ale výlučne vec, ktorá bola za ne zaobstaraná, teda motorové vozidlo, ktoré bolo predmetom vyporiadania BSM. Ak súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi polovicu z finančnej sumy, potom bolo potrebné odpočítať čiastku 2.300,- eur, ktorá bude žalobcovi vyplatená titulom vyporiadania osobného motorového vozidla.

2.4 Odvolateľka namietla povinnosť uhradiť 11 % ročný úrok z omeškania z pôžičky, pretože ani s pôžičkou ani s jej podmienkami (úrokmi) nikdy nevyjadrila súhlas, nešlo o spoločný záväzok oboch manželov.

2.5 V závere odvolania žalovaná uviedla, že správna výška sumy patriacej žalobcovi titulom finančného vyrovnania je 1.212,54 eur (za vyporiadanie osobného motorového vozidla Renault Espace 2.300,- eur, za podnik - hnuiteľný majetok používaný na podnikanie 300,- eur, zostatok na účte vo VÚB 233,72 eur, životná poisťka Amslico AIG life 1.153,74 eur). Žalobcovi potom patrí čiastka 2.600,- eur, žalovanej 1.387,40 eur, preto je žalobcovi povinná žalovaná zaplatiť sumu 1.212,54 Eur.

3. Žalobca možnosť vyjadriť sa k odvolaniu nevyužil (§ 373 ods. 3 C. s. p.).

4. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 C. s. p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) vec prejednal v medziach odvolania žalovanej (§ 380 ods. 1 C. s. p.), v rozsahu určenom ustanovením § 379 C. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) C. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Rozsudok okresného súdu s poukazom na § 388 C. s. p. z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť rozhodnú pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p.. Vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalovanej v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

5. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

6. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

7. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje svoju povinnosť preskúmať rozsudok súdu prvej inštancie ako celok napriek tomu, že žalovaná podala odvolanie iba proti jeho druhému a tretiemu výroku. Výroková časť rozsudku o vyporiadaní BSM obsahuje vždy viacero výrokov (minimálne výrok o tom, čo sa z BSM prikazuje tej-ktorej strane sporu a o tom, či a čo má jedna z nich plniť druhej na ich úplné vyrovnanie), preto treba na toto rozhodnutie hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva bývalých manželov z BSM a konštituovať ich nové práva. Ak strana sporu napadne odvolaním rozsudok súdu prvého stupňa o vyporiadaní BSM (či už ako celok, alebo niektorý z jeho výrokov), žiadny z výrokov odvolaním napadnutého rozhodnutia vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť; odvolací súd musí vždy preskúmať celé rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM (všetky jeho výroky vo veci samej) a v nadväznosti na výsledky svojho odvolacieho prieskumu môže toto rozhodnutie len ako celok buď potvrdiť (§ 387 ods. 1 C. s. p.) alebo zmeniť (§ 388 C. s. p.) alebo zrušiť (§ 389 C.

s. p.). Ak odvolací súd na základe odvolania podaného proti rozsudku okresného súdu o vyporiadaní BSM pristúpi k zmene napadnutého rozhodnutia vo veci samej, nemôže niektorý výrok prvostupňového rozsudku potvrdiť a iné výroky zmeniť alebo zrušiť. Odvolací súd pri zmene rozhodnutia (§ 388 C. s. p.) nahradzuje rozhodnutie súdu prvej inštancie ako celok. Z povahy rozhodnutia o vyporiadaní BSM vyplýva, že odvolací súd musí pri zmene odvolaním napadnutého rozhodnutia sám nanovo a v celom rozsahu vyporiadať všetky práva a povinnosti strán sporu z právneho vzťahu BSM a nanovo konštituovať ich práva z novovzniknutých právnych vzťahov. To medziiným znamená, že odvolací súd musí vo svojom zmeňujúcom rozsudku znovu uviesť konkrétny výpočet vecí v BSM, ktoré pripadajú do výlučného vlastníctva tej - ktorej strany a tiež (prípadne aj odlišne od okresného súdu) určiť, či a aké plnenie má jeden z bývalých manželov poskytnúť druhému na ich úplné vyrovnanie. Odvolací súd pritom akceptoval zhodu strán sporu pri vyporiadaní vecí nenapadnutých odvolaním, v tejto časti teda odkazuje na zdôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 C. s. p.), preto v ďalšej časti tohto rozhodnutia odôvodní iba vyporiadanie vecí napadnutých odvolaním žalovanej, čím sa vyporiada s jej odvolacími námietkami.

8. Strany sporu uzatvorili manželstvo dňa 28.09.2002, rozvedené bolo rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 6C/80/2009-94, právoplatným 17.12.2009. Súdne konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva bolo začaté v lehote troch rokov od jeho zániku dňa 14.12.2012. Prvú odvolaciu námietku žalovanej predstavuje tvrdenie o nemožnosti vyporiadať zostatok na účte vedenom v UniCredit Bank Czech republik and Slovakia, a. s., č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, výdavky na externé štúdium na vysokej škole žalovanej a pôžičku žalobcu zo 14.01.2008 z dôvodu uplynutia času. Odvolací súd uvádza, že vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je výkonom vlastníckeho práva, ktoré nepodlieha premlčaniu. Zákon však zakotvuje domnienku vyporiadania v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej ak sa manželia nedohodnú o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo nepodajú návrh na jeho vyporiadanie na súd najneskôr do 3 rokov od zániku manželstva, márnym uplynutím tejto lehoty nastanú zákonné účinky vyporiadania. Ide o hmotnoprávnu lehotu, ktorá obmedzuje trvanie nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Predpokladom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov uplynutím času je teda uplynutie 3 rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov a existencia nevyporiadaného majetku. Pri tomto spôsobe vyporiadania sa vlastnícke právo bývalých manželov transformuje do inej formy. Vzhľadom na znenie § 149 ods. 5 Občianskeho zákonníka sa § 149 ods. 4 použije aj v prípade, ak sa po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov objaví majetok, ktorý do vyporiadania zahrnutý nebol. Uplynutím lehoty 3 rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaniká možnosť vyporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo dohodou alebo rozhodnutím súdu. Ak je však pred uplynutím tejto lehoty podaný návrh na súd a súdne konanie riadne pokračuje, dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno uzavrieť vo forme zmluvy. Pri možnosti uzatvorenia mimosúdnej dohody za trvania súdneho konania po uplynutí 3 rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa aplikačná prax názorovo rozchádza.

8.1 Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľky, že súd prvej inštancie nemohol vyporiadať ten majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorý strany sporu nenavrhl k vyporiadaniu v lehote troch rokov od zániku BSM. Odvolateľka podporila toto tvrdenie odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/9/2015 zo dňa 16.06.2015, ktorý bez zmeny právnej úpravy, či už hmotnej alebo procesnej, vychádza iba zo zmeny rozhodovacej praxe. Aj keď v súčasnosti rozhodovacia prax upúšťa od povinnosti súdu z úradnej povinnosti zisťovať rozsah majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a povinnosti vyporiadať celú jeho masu, bez zmeny právnej úpravy podľa názoru odvolacieho súdu nič nebráni, aby ktorákoľvek strana sporu navrhovala vyporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo manželov aj k veciam neuvedeným v primárnej žalobe, ktoré tvoria jeho masu a ohľadom ktorých manželia nedospeli k dohode.

8.1.1 Keďže v tejto súvislosti odvolateľka argumentovala, že sa súd prvej inštancie odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe súdov, odvolací súd poukazuje na to, že „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v rozhodnutiach alebo stanoviskách najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybnili názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom, alebo dokonca

tieto názory akceptovali, prípadne myšlienkovy na ne nadviazali a rozviedli alebo z nich vychádzali (v podrobnostiach pozri rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 6/2017, 3Cdo 158/2017, 4Cdo 95/2017, 5Cdo 87/2017, 6Cdo 21/2017, 6Cdo 129/2017, 8Cdo 33/2017). Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo 113/2017 posudzujúc prípustnosť dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých vychádza zo širšie chápaného obsahu pojmu „ustálená rozhodovacia prax“ tak, že jeho súčasťou sú tiež právne závery vyjadrené v rozhodnutiach, ktoré boli v minulosti ako judikáty publikované v oficiálnych informačných médiách vydávaných vtedajšími inštitúciami stojacimi na vrchole sústavy všeobecných súdov. Odvolací súd vychádzajúc zo spoločného základu právnej úpravy nemá dôvod nesúhlasiť s odvolateľkou, že určité vodiace kritériá pre interpretáciu právnych noriem možno nájsť aj v rozhodnutiach českých súdov. Na druhej strane konštatuje, že vo vzťahu k odvolateľkou nastolenej právnej otázke neexistuje ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, odklon od ktorej by mal súd prvej inštancie povinnosť odôvodniť a vysvetliť.

9. Pri výdavkoch vynaložených na štúdium odvolateľky na vysokej škole odvolací súd v predchádzajúcom uznesení č. k. 12Co/376/2016-223 zo dňa 30. novembra 2016 konštatoval, že úhrada za externé vysokoškolské štúdium predstavovala plnenie záväzku žalovanej, nie záväzku obidvoch manželov. Pri posudzovaní povinnosti žalovanej nahradiť tieto platby do BSM je potrebné postupovať analogicky ako v prípade plnenia iných záväzkov jedného z manželov zo spoločných prostriedkov patriacich do BSM. Nakladanie s peňažnými prostriedkami je zaobchádzanie s vecami, pri ktorom treba rozlišovať v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, či ide o záležitosti bežné alebo ostatné. Ak pravidelné vynakladanie poplatkov za vysokoškolské štúdium žalovanej bolo v pomeroch ich rodiny bežnou záležitosťou, týmto spôsobom bola naplnená spotrebná funkcia BSM. Ak nešlo o záležitosť bežnú, bolo potrebné zisťovať, či žalovaná takto postupovala s vedomím a súhlasom svojho vtedajšieho manžela. Okresný súd bral do úvahy iba čiastky vyplatené žalovanou za externé štúdium po uzavretí manželstva, teda po 28.09.2002. Dospel k záveru, že nešlo o bežnú záležitosť, ale o ostatnú vec vyžadujúcu súhlas druhého manžela (išlo o poplatky bez ubytovania, stravy a iných nákladov na štúdium). Odvolateľka tvrdila, že v podmienkach ich rodiny nebolo štúdium na vysokej škole niečím, čo by sa vymykalo obvyklým pomerom, teda išlo o bežnú záležitosť naplňajúcu spotrebnú funkciu BSM. Žalobca toto tvrdenie odvolateľky nevyvrátil. Aj keď nešlo o bezplatné vysokoškolské štúdium, ale o vysokoškolské štúdium externé, spojené s poplatkami, odvolací súd na základe skutkových zistení okresného súdu nemohol dospieť k záveru, že ich úhrada nebola v majetkových možnostiach a schopnostiach vtedajších manželov. Tieto náklady boli hrazené z ich zdrojov, keď strany sporu netvrdili, že sa obidve alebo jedna z nich za týmto účelom zadžili. Išlo o plnenie poskytnuté tretej osobe v rozsahu primeranom finančným pomerom manželov. Vynakladanie uvedených súm teda odvolací súd právne vyhodnotil ako bežnú záležitosť, ktorou bola naplnená spotrebná funkcia manželstva. K uspokojovaniu tohto záväzku žalovanej zo spoločných finančných prostriedkov manželov (ako už konštatoval súd prvej inštancie, žalovaná neuniesla dôkazné bremeno, netvrdila ani nepreukázala, že jej vysokoškolské štúdium nebolo financované zo spoločných prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov) navyše dochádzalo s vedomím a súhlasom žalobcu ako jej v tom čase manžela. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva sa nemožno domáhať náhrady toho, čo bolo vynaložené na zadováženie vecí, ktoré slúžia bežnej osobnej potrebe jedného z manželov alebo na úhradu jeho bežných povinností, prípadne na úhradu povinností, ktoré vyplývajú zo zákona, napr. plnenie vyživovacej povinnosti k deťom alebo k rodičom (Z IV, s. 502). Odvolací súd preto v tejto časti rozsudok okresného súdu zmenil a na vynaloženie čiastky 1.460,53 eur, resp. 730,11 eur predstavujúcej jej 1 pri vyporiadaní BSM neprihliadal.

10. Pôžička žalobcu od F. K. G. nie je spoločným záväzkom (bývalých) manželov, ale výlučne záväzkom žalobcu. Takto získané prostriedky žalobca vniesol sčasti na bežnú spotrebu domácnosti, čo nebolo sporné, zvyšok bol použitý na kúpu motorového vozidla, ktoré ku dňu zániku BSM existovalo. Ak sú peniaze patriace výlučne jednému manželovi vynaložené na bežnú spotrebu, nemožno za taký vnos požadovať peňažnú náhradu (viď rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo 3421/2006 alebo sp. zn. 22Cdo 1030/2008).

10.1 Súdna prax judikovala, že ak vznikol za trvania manželstva dlh, z ktorého bol zaviazaný len jeden z manželov a ak takto získané peniaze boli použité na kúpu určitej veci, t.j. bola za ne získaná určitá majetková hodnota, patrí aj táto hodnota - za splnenia ostatných podmienok uvedených v § 143 OZ a bez ohľadu na to, či bola zmluva o pôžičke platne uzavretá - do bezpodielového spoluvlastníctva. Na záväzok manžela, ktorý takto získal peniaze, ktoré je povinný vrátiť, a ktorý ich vynaložil v skutočnosti na spoločný majetok zo svojho, sa prihliadne pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Každému z manželov má byť uhradené zo spoločného majetku druhým manželom to, čo vynaložil na spoločný majetok zo svojho, ale len vo výške zodpovedajúcej pomeru veľkosti podielu, ktorý každý z nich dostáva

z bezpodielového spoluvlastníctva (rozsudok NS ČSSR sp. zn. 8 Cz 36/1969, R 57/1970). Odvolacie tvrdenie žalovanej, že predmetom vyporiadania sa nestali tieto finančné prostriedky, ale len vec za ne zaobstaraná je správne a zodpovedá aj postupu okresného súdu. Vo vzťahu k tejto pôžičke ale žalobca v súlade s § 150 druhou vetou OZ požiadal, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok; okresný súd musel na takúto žiadosť žalobcu prihliadnuť.

10.2 Okresný súd prihliadol na časť finančných prostriedkov z pôžičky žalobcu od F. K. G. vo výške 390.000,- Sk (12.945,63 eur) použitých na kúpu motorového vozidla Renault Espace patriaceho do BSM po odpočítaní 100.000,- Sk zaplatených počas manželstva tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi polovicu zo sumy 290.000,- Sk (9.626,23 eur), t. j. čiastku 4.813,11 eur spolu s 11 % úrokom z omeškania od 15.12.2009 do zaplataenia. Tento postup súdu prvej inštancie nie je správny vzhľadom na potrebu uhradiť každému z manželov zo spoločných prostriedkov to, čo vynaložil na spoločný majetok zo svojho len vo výške zodpovedajúcej pomeru veľkosti podielov.

10.3 Z výroku rozsudku okresného súdu aj z jeho odôvodnenia (odsek 22) vyplýva, že pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo vzťahu k pôžičke žalobcu od F. K. G. uložil žalovanej povinnosť podieľať sa na platbe úroku z omeškania (11% od 15.12.2009 do zaplataenia). Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/2/2016-115 bola v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/147/2017-152 S. Z. G. uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi F. K. G. istinu vo výške 9.958,17 eur spolu s úrokom vo výške 11% ročne zo sumy 9.958,17 eur od 15.12.2009 do zaplataenia (č.l. 244 spisu). Žalobca navrhol, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok všeobecne na pojednávaní konanom dňa 15.03.2017, svoj návrh špecifikoval podaním zo dňa 28.03.2017. Uvedol v ňom výslovne, že požaduje finančnú kompenzáciu vo výške jednej polovice z istiny vo výške 9.958,17 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 11% ročne zo sumy 9.958,17 eur od 15.12.2009 do rozhodnutia vo veci samej. Okresný súd žalobcovi priznal tento nárok vrátane úroku z omeškania vychádzajúc z rozhodnutia NS ČR sp. zn. 22Cdo 1151/2007. Toto rozhodnutie však rieši vyporiadanie spoločného dlhu (bývalých) manželov vrátane jeho príslušenstva, ktorým sú úroky (nie úroky z omeškania). Odvolací súd, viazaný návrhom žalobcu dospel k záveru, že uloženie povinnosti žalovanej uhradiť žalobcovi zo spoločných prostriedkov to, čo vynaložil na spoločný majetok zo svojho spolu s úrokom z omeškania nie je správne. Právo veriteľa na úrok z omeškania ako istý druh sankcie vzniklo pre zanedbanie povinnosti dlžníka (žalobcu) vrátiť dlh riadne a včas. Od žalovanej nemožno spravodlivo požadovať, aby sa podieľala na plnení tejto povinnosti žalobcu, na vzniku ktorej ona nemá nijaké pričinenie. Odvolací súd preto do majetkového vyrovnania bezpodielových spoluvlastníkov úrok z omeškania žiadaný žalobcom vo výške 11% ročne zo sumy 9.958,17 eur od 15.12.2009 do rozhodnutia vo veci samej nezahrnul.

11. Odvolací súd potom vychádzajúc zo zhodnej vôle strán sporu ustálil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrilo osobné motorové vozidlo zn. Renault Espace 1.9 dCi, EČV: DT XXX AP, ktoré ale už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nebolo vo vlastníctve bývalých manželov. Predmetom vyporiadania je preto netto čiastka 4.600,- eur, ktorú žalovaná za jeho predaj zo dňa 15.11.2010 obdržala a ktorá bola preto prikázaná do jej vlastníctva; z nej žalobcovi podľa zhody strán sporu patrí 2.300,- eur. Strany sporu požadovali aj vyporiadanie hodnoty podniku (hoci išlo o vec patriacu žalovanej na výkon jej podnikania, ktoré už ukončila); uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie z tohto titulu čiastky 300,- eur (1/2 zo 600,- eur) nebolo sporné. Odvolací súd túto časť návrhu považoval za vyporiadanie majetkových práv bývalých manželov v širšom zmysle, preto na takúto dohodu prihliadol iba pri určení výšky sumy, ktorú má žalovaná zaplatiť žalobcovi. K zhode strany sporu dospeli aj pri prikázaní peňažných prostriedkov v sume 463,63 eur, nachádzajúcich sa v čase zániku BSM na bežnom účte vedenom na meno žalobcu vo VÚB, a.s. žalobcovi a na uložení povinnosti žalobcovi zaplatiť žalovanej na ich vyporiadanie 1, t. j. 231,71 eur. Strany sporu požadovali vyporiadať aj sumu životného poistenia žalobcu vedeného v spoločnosti Amslico AIG life určenú podľa zhodnej vôle strán sporu čiastkou 2.307,48 eur, z ktorých je polovica pripadajúca žalovanej vo výške 1.153,74 eur. Podľa odvolacieho súdu ide o výdavok vynaložený zo spoločných finančných prostriedkov na výlučný majetok jedného z manželov, teda ho nemožno prikázať jednému z bývalých manželov do vlastníctva, ale treba zohľadniť jeho hodnotu. Žalovanej boli prikázané peňažné prostriedky vo výške v čase zániku BSM 477,95 eur uložené na účte číslo XXXXXXXXXXX/XXXX vedenom na jej meno v UniCredit bank Czech Republic and Slovakia a.s., z ktorých je povinná vyplatiť žalobcovi sumu 238,97 eur. Celkovo je hodnota tohto majetku, patriaceho do BSM, resp. podliehajúceho jeho vyporiadaniu na základe zhody strán sporu 8.448,86 eur (4.600,- + 600,- + 463,63 + 2.307,48 + 477,95), polovica pripadajúca na každého z bývalých manželov je 4.224,43 eur. Žalobcovi zostali finančné prostriedky vo výške 463,43 eur a hodnota získaná poistením 2.307,48 eur, spolu 2.770,91 eur. Žalovaná dostala hodnotu 5.677,95 eur (477,95 + 600,- + 4.600). Odvolací súd pri vyporiadaní vychádzal z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké, preto na každého z nich pripadá čiastka 4.224,43 eur, takže žalobca dostal o 1.453,52 eur

menej (4.224,43 - 2.770,91) a žalovaná o 1.453,52 eur viac (5.677,95 - 4224,43). Zohľadniť ale ešte treba čiastku 9.626,23 eur, ktorú na tento majetok vniesol žalobca zo svojho (z pôžičky od F. K. G.), a to v redukovanej sume zodpovedajúcej pomeru veľkosti podielu, ktorého sa každému z nich dostáva z bezpodielového spoluvlastníctva (viď R 57/1970, alebo rozsudky NS SR sp. zn. 3Cdo 117/2012 zo dňa 13.08.2015, sp. zn. 6 cdo 56/2017 zo dňa 25.04.2018). V prejednávanej spore je tento podiel 1. Celkovú hodnotu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve potom treba znížiť o sumu 4.813,11 eur. Na základe uvedeného odvolací súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie bezpodielového spoluvlastníctva čiastku 6.266,63 eur (1.453,52 + 4.813,11 eur). Vzhľadom na výšku tejto sumy určil odvolací súd dlhšiu lehotu jej splatnosti 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 232 ods. 3 C. s. p.).

12. Pri rozhodovaní o trovách konania odvolací súd aplikoval § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 2 C. s. p. a rozhodol o trovách celého, nielen odvolacieho konania. Vychádzal zo skutočnosti, že pri tzv. iudicium duplex má aj rozhodovanie o trovách konania svoje špecifiká, pretože ide o rozhodnutie v podstate v záujme obidvoch sporových strán, ktoré majú povinnosť uskutočniť vyporiadanie. Nedá sa preto povedať, že plný úspech v konaní má ten, kto podal žalobu. Úspech alebo neúspech je až v tom, akého podielu sa komu dostane; v tomto smere nezáleží na návrhu, súd postupuje ex off. Preto si spravdla, pri dodržaní základnej parity podielov, každá strana sporu znáša svoje náklady zo svojho a nebude druhému nič hradíť (bližšie in Bičovský, J. Bezpodielové spoluvlastníctví manželů. Praha: Linde Praha a. s. - Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořinkové a Jana Tuláčka, 1994, 230 s., str. 225). Odvolací súd po zohľadnení, že podiely obidvoch bývalých manželov na zaniknutom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sú rovnaké rozhodol o trovách konania tak, ako je uvedené v II. výroku tohto rozsudku.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).